

Uddevalla 2012-01-30

Gullmarens vattenråd
c/o Ulf Johannesson
Arctic Paper
Munkedals AB
455 81 Munkedal

Vid mötet med Gullmarens vattenråd på Dagsholm, Ellenö den 24 november 2011 blev vi ombedda att ta fram förslag på åtgärder som kan göras inom Örekilsälvens avrinningsområde. Vi skulle ta fram förslag på 5- 10 objekt och önskemålet var att minst två av dem skulle vara vägtrummor som utgör vandringshinder.

Nedan redovisas objekten och idéerna som vi bedömer att ni kan gå vidare med och söka pengar för.

I de flesta fall måste förstudier utföras, för att få tillräckligt underlag att gå vidare på.

Björriid damm

Ålens situation är mycket utsatt och arten är numera en rödlistad art. Uppströms Björriid damm ligger Vassbotten, Munkedalsälven, Viksjön, Ellenösjön och Östersjön, vilka är mycket värdefulla uppväxtområden för ål. En del ål lyckas ta sig förbi hindret, men svinnet blir sannolikt stort. Inga åtgärder är heller gjorda för att ålen inte skall skada sig på väg ut genom kraftverket vid Arctic Paper/ Munkedals AB. En mycket högt prioriterad åtgärd är därför att försöka säkerställa passage för ålens upp- och nedvandring vid Björriid damm.

För att utreda detta behöver en förstudie göras. Vid kontakt med Länsstyrelsen vill de att vi har en bred ansats i inledningen och därför i första skedet tittar på passage för fler arter än ål. Visar det sig att det ändå är rimligt att fokusera på ål i den lösning vi kommer fram till, framkommer detta av utredningen.

En komplett förstudie avseende en fiskväg där man vägt olika lösningar mot varandra, olika intressen, intressen för kraft etc och som håller en sådan kvalitet att den räcker som underlag för samråd med Länsstyrelsen ligger på 3-4 veckors utredningsarbete och kostnaden kan i storleksordningen beräknas till 100-120 000 kronor. Man kan tänka sig att man gör ett mindre arbete först med besök på plats och ringar in förutsättningar och möjligheter och vilken

typ av lösning som är mest realistiskt. En sådan utredning bör kunna utföras på 1- 2 veckors arbete och bör kunna hamna på i storleksordningen 40- 50 000 kr.

Bifogar den förstudie vi gjorde för Torpdammen i Örekilsälven. Efter förstudien har bearbetning skett av lösningen för fiskväg och regleringen av Kärnsjön. Nästa steg är projektering till fullständig ritning, samt ansökan till miljödomstolen.

- Kompletta förstudie avseende fiskpassage vid Björriid damm, framtagande av samrådsunderlag, beräknad kostnad 100- 120 000 kronor
- Enklare förstudie som beskriver förutsättningarna och ringar in vilka lösningar som kan vara aktuella. Beräknad kostnad ca 40-50 000 kr. Denna enklare förstudie används som grund för att gå vidare till komplett förstudie och samrådsunderlag.

Vägtrummor allmänna vägnätet

Vi har inventerat vägtrummor inom allmänna vägnätet på uppdrag åt Trafikverket och identifierat de vägtrummor som utgör vandringshinder. Vi har identifierat 26 sådana vägtrummor. En har hittills åtgärdats; Högsbäcken i Ed. Dessa trummor utgör hinder i olika svårighetsgrad och kostnaderna varierar för att åtgärda dem. Detaljlösningar för trummorna med kostnadsberäkningar är inte framtagna. Man kan därför tänka sig att arbeta enligt följande förslag:

Ta fram åtgärdsförslag för ett antal trummor där åtgärderna kostnadsberäknas. Därefter söks pengar. Beräkna 1- 1 1/2 veckors arbete så tar man fram så många trummor man hinner på denna tid (åtgärdsförslag med skiss och kostnadsberäkning). De vägtrummor som är relativt enkla att åtgärda väljs ut. Man bör nog hinna ett par trummor per dag. Beräknad kostnad ca 30 000 kr för en sådan förstudie.

Räkna med att enklare åtgärder går att lösa för ca 40 000 kronor/trumma med, maskin och stenmaterial. Vissa blir billigare, vissa blir dyrare. Enklare skiss tas fram. Medgivande från markägare om det inte är Trafikverket.

Trafikverket har ju ansvar för det allmänna vägnätet. De åtgärdar ett antal trummor varje år inom regionen, men har inte medel till allt. De kan nog samverka om några objekt.

Vägtrummor enskilda vägnätet

Har talat med Trafikverket om att det vore värdefullt med en inventering av ett område inom det enskilda vägnätet (de vägar som erhåller statsbidrag). Trafikverket har planer för detta till sommaren och jag har talat med dem om att vi har ett intresse av att ett sådant inventeringsområde skulle kunna ligga inom Örekilsälvens vattensystem.

När det gäller åtgärdande av vägtrummor på mindre enskilda vägar (som ej erhåller statsbidrag) och ex. skogskörvägar bör diskussion tas upp med Skogsstyrelsen.

Markavvattningsföretag

I vissa markavvattningsföretag har sannolikt verksamheten och behovet av rensning mm ändrats. Då kan man kanske komma fram med olika åtgärder i form av återmeandring, våtmarker och biotop- återställning. Först måste man dock gå igenom markavvattningsföretagen på kontoret och gå igenom Länsstyrelsens och Jordbruksverkets information. Sedan måste kontakt tas med markavvattningsföretagen och diskutera med dem. Detta jobb tar säkert ganska lång tid och det är svårt att beräkna kostnaderna för detta. Avvaktar därför med att sätta en siffra på detta, men här kan finnas en utgångspunkt för åtgärder. I markavvattningsföretag som är i bruk är det ingen större idé att satsa på åtgärder eftersom dikesrensningar och underhåll sker.

Skogsdiken

Skogsdikningar bör ses över i samarbete med Skogsstyrelsen.

Dammar

Inom avrinningsområdet finns ett antal dammar (kraftverksdammar, hålldammar m.fl), en del i bruk, en del inte i bruk. Först måste dock en förstudie tas fram i likhet med den som tagits fram för Valboåns övre del, där man identifierar hindrena och prioriterar dem och grovt försöker kostnadsberäkna åtgärdandet. Underlag saknas idag för att kunna rangordna och kunna kostnadsätta dem. Skulle dock kunna tänka mig att man kan göra detta på ett par veckors arbete, ca 50-60 000 kr

Moms tillkommer på de beräknade beloppen

Hör gärna av er för vidare diskussion.

Med vänlig hälsning

Lars Thorsson

Thorsson & Åberg Miljö och vattenvård AB
Museigatan 2, rum 317
451 50 Uddevalla
Mobil 0703-74 10 01